

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrtošopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Národnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Pred volitvijo v skupini mest Maribor - Ptuj.

Iz Štajerskega [Izv. dop.]

„Die eine nation muss der hammer, die andere der ambos sein.“

Besede kandidata dr. Schmidererja.

Na pobrezji Drave vršiti se ima 6. t. m. ljut ali za nas časten volilen boj. Po dolzem premirju hočemo Slovenci v zvezi poštenih Nemcev bojevati boj za svoje pravice in za vse kar je pravično. V zvezi s poštenimi in miroljubivimi Nemci borili se bomo zoper ono stranko, katere geslo je zatiranje soseda ali psevdoliberalstvo. Pošteni Nemci priznavajo, da se nam v istini národna krivica godi. Zmeren ter pošten Nemec pa tudi vé, ka se mu nij treba Slovence bati in da ž njim skupno živeti je prav lahka stvar. Trezno misleči Nemci so izpredvideli, da je zatiranje Nemcev, o katerem slednji čas judovsko-nemška žurnalistika v prvi vrsti vpije in za njo tudi drugi nemški „liberalni“ listi sleherni dan pišejo — le humbug, ter da se s tem hoče ljudstvo samo hujskati.

Naše slovenske terjatve so jako pohlevne. Mi terjamo le, da se naši otroci poučujejo na temelji pedagogike t. j. zdrave pameti, pa nikoli nismo sovražniki nemščine. Mi terjamo v uradu, da se nam naše národne pravice ne kratijo. Mi želimo in terjamo ravnopravnost v pravem a ne v psevdoliberalnem smislu. Privoščimo pa vso pravico tudi drugim narodom. To je vse, to je malo. Komu krivica? M. terjamo svobode, pa prave svobode, katero tudi vsem drugim narodom želimo.

Mi Slovenci smo gotovo toliko svobodomiselní ali liberalni, kot vsak drug narod, kajti svoboda, najzvišenejša ideja člove-

kove politiške borbe je naše geslo vedno bilo, je in ostane. Kako ne bi zatirani bil za svobodo! A v tej svobodi ali liberalnosti razumevamo mi vse kaj družega kakor nasilstvo sosedom in sovraštvo do družih narodov! Svoboda je pravica meni, a tudi ne krivice tebi! —

„Die eine nation muss der hammer, die andere der ambos sein!“

Z enacim grdim, krivičnim, nekrščanskim programom psevdoliberalnega Nemca dr. Schmidererja se mi Slovenci nikakor ne strinjamo in se tudi nobeden pošten Nemec strinjati ne more in ne sme. Kam pridemo s tako politiško moralo! Mi nečemo in ne pripustimo, ka bi se kateri narod zatiral. V istini žalosten program ima kandidat dr. Schmiderer. Jeden národ svoboden ali bolje bodi jeden narod gospodari, zapoveduj in drugi mu hlapčuj! In to imajo „fortšritlerji“ za svobodo! —

Kar je mest na čelem Slovenskem, morebiti izvzemši Trst, smo mi Slovenci v mestih, v katerih se ima ravno sedaj vršiti tako važna volitev, (razen trga Središče, kjer so domačini gospodarji) najbolj zaničevani. V teh mestih in trgih se je znal nasprotnik taka krepka tla postaviti, da ne misli več, da poleg njega živi tudi prvotni domačin, kateri bi moral vendar toliko pravic imeti kot on. To vse pa ima nasprotnik zahvaliti potrpežljivosti Slovence in njegovej dobri volji.

Ne sme pa se nas napačno razumevati, kajti naše vrstice niso obrnene proti poštemu Nemcu, temuč le proti stranki, katere geslo je zatiranje družih narodov! V južnoštajerskih mestih je mir le mogoč, če se zmerna nemška stranka s Slovenci zjedini ter se skupno bojuje zoper proti-avstrijsko stranko. Mi smo iz programa dr. Schmidererja razvideli, ka temu

možu nij na obstanku Avstrije, ne na pomirjenji narodov v Avstriji, ne na blagostanji našega trgovca, obrtnika, rokodelca itd. ležeče, ampak temu možu in njegovej stranki je jedino mar tisto nemško strankarsko politiško za gospodovanje tirati, katera bi Avstrijo do propada prignala. Mi želimo močno in srečno Avstrijo, v katerej bi bilo mogoče vsem narodom mogoče zadovoljno ter mirno živeti, a mi protestujemo vedno zoper namen „fortšritlerjev“, da bi se kedaj nemška Avstrija „bis zur Adria“ ustvarila, kajti nemške Avstrije večina njenega prebivalstva ne pozna. Iz programa dr. Schmidererja smo razvideli, da je v prvem obziru nam Slovincem protiven, a v družem, da je tudi protivladen. Uradniki torej vendar ne bodo ali ne bi mogli za tega kandidata glasovati!

Kaka razlika mej programom „fortšritlerja“ dr. Schmidererja in mej programom avtonomističnega kandidata g. Franca Bindlechnerja. V programu psevdoliberalnega dr. Schmidererja ne nahajamo družega nego zabavljanje na našo narodnost, psovanje na scdanjo vlado. Možu nij mar za mir mej narodi, temuč njemu je jedino mar mir kaliti mej prebivalstvom ter terorizirati druge narode. Ambos! A program avtonomističnega kandidata je zmeren, v katerem se izraža želja, da bi se narodi mej soboj pomirili, naj se mnogo dela v gospodarskem obziru a ne vedno toliko govori in naj se ščuvanje opusti. Kandidat avtonomistične stranke je mož, kateri zasluži sedeža v državnem zboru bolj nego bodi si kateri nasprotna stranke, kajti to je mož izveden in po lastnih skušnjah, on živi mej ljudstvom, kateremu so žalostne razmere našega obrtnika, rokodelca itd. popolnem znane. Volimo torej vsi 6. t. m. g. Franca Bindlechnerja.

Listek.

Zabičiti.

Gospod profesor V. Jagić v IV. zvezku (1879. l.) svojih neprecenjenih jezikoslovskih novín „Archiv für slavische Philologie“ na 673. strani prinaša list, ki ga je bil Kopitar v 30. dan marcija 1808. leta pisal Dobrovskemu. V tem listu je čitati:

„Ein frischer Beleg, dass wir gestudierten Krainer das Deutsche ins Krainische übersetzen, und die Idiotismen unserer Muttersprache nicht kennen, ist folgendes. Eine Magd, in der Nähe von Neustadt in Unterkrain geboren, sprach mit einer andern, die aus Zilli ist. Der Gegenstand war etwas, was die erstere schon lange hätte thun sollen, und immer vergass:

B. Kadáj boš vender to sturila?*)

A. Jutro, prav *gwišno* (gewiss).

B. Boš pa zupet pozabila?

A. O! naà, sim tako *zabičila*.

Referent (Kopitar) war zugegen, und fragte, was „zabičila“ heisse? Da sagte die Steyrerin: „Zabičila sim“, das ist, ich habe mir's so fest vorgenommen, dass es gewiss geschehen muss. — Also beide, die Unterkrainerin und die Steyrerin, fanden das Wort ganz bekannt: Vodniken was es eben so unbekannt, als dem Referenten (Kopitar), dem erst dann das „Byt po semu“ aus Schlözers Nestor beifiel.“

K temu je Dobrovsky odgovoril (Archiv IV., 669.):

„Das Steyrische „zabičila“ kann doch nicht mit „byt' po semu“, wohl aber mit „bizz (býč,

*) Ob sebi se uméje, da je Kopitar pisal z bohorščico.

Peitsche)“ verglichen werden und ursprünglich einpeitschen, einbläuen heissen.“

To mesto Kopitarjevega pisma je zelo tehtovito, in svedočí: a) da je beseda „zabičiti“ národna ter v našem jezici uže stara, a ne stóprav zdaj skována; b) da je ta beseda nekaj imela nekoliko drugačen pomén ter tudi rabila je malo drugače, nego li zdaj, ker dékla je dejála: zabičila sem, a ne: zabičila sem *si*, kakor se denes piše mej nami; kajti nij lahko misliti, da bi obé dékli bili nápak govóрили, ali da bi ne bil prav slišal Kopitar, kateremu se je ta glagol zdel tóli poseben. Želéti je, da se kdo oglási, ka kó ta beseda služi zdaj prostemu narodu, koder je še navadna. Jaz je domá nijsem nikoli slišal; a vender ne verujem, da bi uže povsod bila odmrta nje prvotna raba.

Po mojih mislih besedo „zabičiti“ krivo tolmáčita obá, Kopitar in Dobrovsky. Mej nami

Zapadni Slovani proti pravoslavnim?

V Novosadske srbske „Zastavi“, katere pa po izvorniku v Cislejtaniji ne moremo več čitati, ker jej je post-debut odtegnen in ne sme čez našo mejo, priobčil je dr. Miletić članek, v katerem katoliškimi ali zapadnim Slovanom teško očitaje v lice meče. On očita zlasti Čehom in Hrvatom pa tudi Poljakom in Slovencem, zakaj da so zdaj uže za okupacijo in aneksijo Bosne in Hercegovine, kateri deželi vendar Srbstvo in pravoslavje ne more in neče nigdar pustiti pri Avstriji. S tem pravi Miletić, da se Čehi, Hrvati, Slovenci nasproti postavljajo Slovanstvu in zvezo delajo z Nemštvom in Magjarstvom.

Na to neopravičeno očitaje odgovarjajo hrvatski in češki listi. „Obzor pravi: „Po našem mnenju okupacijo Bosne smatra sav svet činjenicom, o kojoj neima više spora, to jest tako, da je ona sada faktično u avstrijskih rukah i pod avstrijskom vlasti, čim je brez dvojbe prejudikovano riešenju njezinoga konačnoga državopravnoga položaja, ali nije odlučeno. Kod te odluke pako, sigurno je uvjerena i „Zastava“ da neće sudjelovati ni Česi ni Hrvati, ni ovostrani Srbi, već oni faktori, koji su ju na berlinskom kongresu predali Austro-Ugarskoj u faktični posjed, bez svake krivnje i sudjelovanja Čeha i Hrvata a proti želji i volji ovostranih Srba, a medju timi faktori je bila i Rusija. Kako dakle Česi i Hrvati neće ništa ni u buduće odlučiti o Bosni i Hercegovini, nemogu oni ni skriviti opreke medju zapadnim katoličkim i pravoslavnim iztočnim Slavenstvom, jer sve kad bi se oni i protivili, a Europa bi ipak htjela konačno ostaviti Austriji Bosnu, nebi njihova protivština uspjela. Česi i Hrvati mogli bi samo onda biti krivi, kad bi trpili ili pomagali uzdržavati protuslavensku upravu i političku tendenciju u zaposjednutih zemljah.“

Še odločneje odbijajo češki „Narodni Listy“ srbsko očitaje, naglaševaje, da Čehi niti niso glasovali za okupacijo niti je izvršili. Povsod pa da so se potegnili za slovanski značaj Bosne in za nje samoupravo.

Tudi Slovenci smo v ustanku hercegovskem in bosenskem živo privoščili srbskemu narodu Bosno in Hercegovino Nij bilo morda nikjer tako živih simpatij za Srbstvo mej vojko 1876 ko pri nas Slovencih. Še le ko smo videli, da je Srbstvo preslabo, da bi samo osvobodilo ti deželi izpod turškega iga, po-

zdravljali smo njih osvobojenje po Avstriji a nikdar odobrvali težej germanizacije ali magjarizacije, temuč zahtevali za nje polno ravnopravnost in svobodo kakor jo zahtevamo zase.

Zeló pak je obžalovati, da tak mož, kakor je Miletić v Slovanstvu, iztika razložek vere, pravoslavje proti katolicizmu. To je nevarno. Le občni sovražniki našega rodú bi se veselili, če se bode še verski razložek mej Slovani samimi začel naglašati v političnih rečeh. Upamo, da bode to ostala posamezna prikazen.

Slovanje ne smemo pozabiti, da nas naši skupni narodni sovražniki, naj bodo Germani ali Romani, nič manj ne sovražijo, če smo katoliki ali pravoslavni, dokaz je bila zadnja orijentna vojska.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. oktobra.

Delegacije bodo sklicane, kakor se za trdno poročá, v dan 19. oktobra.

O **nemških** ustavovernih shodih ali „parteitagih“ se zdaj uže prijatelji naših Nemcev norca delajo. „Köln Ztg.“, ki sicer zvesto podpira prizadevanja naših Nemcev pripraviti nekatere avstrijske dežele z germanizacijo in zatiranjem Slovanstva za odcepljenje od Avstrije, pravi, da Nemci s svojim samim praznim govorjenjem na shodih le sebe smešijo pa nikomur ne škodijo.

Jutri je v Karlovih varih na Češkem tudi tak shod nemških centralistov. Nemška društva v Karlovih varih so nameravala nemškim množem napraviti serenado, katero je pa tamošnji okrajni glavar kot politično demonstracijo prepovedal.

Vnanje države.

Poročilo angleškega časopisa, da so Albanci zažgali **Ulcinj**, ne potrjuje se. V občé pa se tudi ne ve, kaj namerava storiti Turčija, kaj hočejo evropske vlasti. Po jednom poročilu je zahtevala porta nov obrok do ponedeljka, potem pa da bode zadovoljujoč predlog stavila o **Ulcinj**skem vprašanji. Sicer pa zdaj zopet pravi turški sultan, da mirno izroči **Ulcinj** takoj Črnogorcem, ako evropske vlasti obljubijo, da potem ne bodo s svojo floto demonstrovale za Grke in za rešenje reform v Armeniji, kar naj se na prosto voljo popolnem prepusti porti. Takega zahtevanja Evropa ne more izpolniti. Mej vlastmi se vršé dogovarjanja, kaj da je zdaj storiti. V francoskej vladi se je mnenje toliko presukalo, da je dobil baje poveljnik francoskih ladij nalog, da če bodo ladije družih vlastij s silo postopale proti Albancem, da se jim pridružijo tudi francoske ladije. Vse pa gleda zdaj na Angleško, kaj

bode v tem kritičnem položenu učinil Gladstone. O posvetavanji, katero so imeli vsi angleški ministri minoli četrtek, se tudi denes samo toliko vé, da je bilo na dnevnem redu poleg irskega tudi najnovejše stanje turško-črnogorskega vprašanja. Nij pa znano, kaj da se je sklenilo.

Turčija Evropo res tako grdo za nos vodi, da je sramota.

Če je nemška „A. A. Ztg.“ dobro podučena, se bode dné 9. t. m. **Vshodnja Rumelija** proglasila za neodvisno. Ta list piše: „Nekoliko dnij prej pride v Filipopolj general Črnjajev, da prevzame vodstvo za celo gibanje. Sè soboj pripelje iz Rusije tudi svoj štab, same rojene Bolgare, ki so se vojništva izučili na Ruskem.“ — Bomo videli.

Iz **Belgrada** se javlja, da je knez Milan odposlal generala Lešjanina v Radukevac, da tam sprejme kneza bolgarskega, ki pride početkom tega tedna v Belgrad.

„Istok“ piše: Ako bo Avstrija v predstoječej trgovinsko-nagodbenej zadevi zoper Srbijo rabila silo, potem nehajo za Srbijo vse dolžnosti gledé berlinskega dogovora in gledé posebne konvencije, katero je Ristić sklenil z Andrassyjem.

V Dublinu na **Irskem** je sklical Parnell shod deželne irske lige. On je hvalil predlog, da bi se najemnikom dovolile stalne pogodbe s primerno najemščino.

Dopisi.

Iz **Maribora** 1. oktobra. [Izv. dopis.] (Volitev. — Opomin in poduk našim volilcem.) Poročila in preračuni, ki jih imamo gledé volitve Bindlechnerjeve, katera se bode vršila v sredo, so dobri. Vse glasove skupaj sešteveši bomo imeli večino, ako se bomo vsi udeležili.

Nikar ne pozabite, Slovenci in konservativci, kako neizmerno važno bi bilo, če zmagamo mi in vržemo protivladne „fortschrittlerje“. Le domislimo se, kaj je rekla „Tagespost“ takoj tačas, ko je po mandatnej odložitvi Duchatschevej „Slovenski Narod“ precej o novej volitvi in k našej udeležitvi svetoval. „Es wäre eine untilgbare Schmach“, rekel je graški list, če „liberalni“ Nemci propadejo. Nij li ta izrek najboljša izpodbuja za vsacega Slovenca, da ne le gotovo gre na volišče sam in odda svoj glas, temuč tudi, da pridobi še kak neodločen glas, da pregovori še koga družega, ki bi sicer ali ne volil ali pa protivnika volil?

V tej skupini pojde za malo glasov razložka. Zato je vsak posamezen glas važen. Zato naj v tistih krajih, kjer so Slovenci

➤ Dalje v prilogi. ➤

Slovéni ter mej Slovani sploh nij bilo navade ni v starodavnosti ni poznéje, da bi roditelji bili z „bščem“ odgojevali in učili svoje otroke, gospodarji z „bščem“ ustrahovali svojo družino, ali možjé z „bščem“ udrihali svoje žene. Slovénu „šiba“ novo mašo poje, a ne „bšč“. Niti drugi narodi, srpéjši od pohlevnih Slovanov, nįso z „bščem“ svojej mladni vtépalí modrosti v glávo, a kam li Slovan? Ako je to rés, o čemer se nikakor ne dá z lépa dvójtí, to kakó se je od besede „bšč“ mogel poroditi trpki glagol: zabíčiti, v poménu: beibringen, einschärfen, einprägen? Mnénje slavnega Dobrovskega o tej stvari je prenágljeno, ter uže sam njega kratki odgovor kaže, da beséde nį globoko premišljál. Morebiti se o tej príliki utegne kdo dozivati nemške besede „einbleuen“*) verberibus inculcare. To ne služi sem, ker je vzeto iz nemških učilnic, kder so rés nekateri učítelji trdoglave ali ne-

*) Grimm učí, da je to besedo treba takó pisati, a ne: einbláuen.

poslušne otroke do naših dnj s pálico ali šibo (a ne z bíčem) često takó pretépalí, da je bila njih koža vsa podpluta; no Slovén je glagol „zabíčiti“ imel uže tedáj, kadar nij imel še nobene učilnice, kar nam pripovedúje baš Kopitarjevo pismo Dobrovskemu.

Kolikor jaz vem, to je našej besedi „zabíčiti“ v pomenu „einschärfen, einprägen“ prvi v slovensko knjigo odprl dúri gospod Jurčič. V povésti „Sosédov sin“ (Mladika, pri Egru v Ljubljani 1868 l.) na 169. stráni čítamo: „pazi se, reče mati (hčéri Fránici), ogiblji se, da te ljudje v besedo in v jezike ne dobodo Pa saj ti menda nij treba zabíčevati, saj si pametna dovolj“. — A gospodu Jurčiču, kakor sem uže poprej opómenil, rabi ta glagol nekoliko drugače, nego li déklama, o katerih piše Kopitar. Gospod Jurčič je to besedo sl šal domá, kar véim iz ust njega samega; ali to se vpraša, če je vse na tanko tako slíšál, kakor je poznéje zapisal, ter če so mu na úho príšli vsi raznolící zasúki in pojmi te besede?

Naj bi tudi on pomislil, ali se more vsega tega še opominati, in ako se ne more, povprašal bi domačih ljudj ter potlej o tem povédal v svojih novínah; kajti morda bi po tem poti zvédeli kaj tacega, kar bi máhoma pomoglo to besedo neovržno raztolmačiti. *)

Skrajni čas je uže, da povem, kakov se meni zdi porod našega glagola: zabíčiti, zabíčevati, katerega razven samih Slovénov zdaj néma nobeno drugo slovansko naréčje, kar je treba opómeniti.

V ruskem jezici nahajamo: zaobykati, v., sich gewöhnen an etwas, zaobyčnyj, adj., gewöhnlich, herkömmlich, gebräuchlich, zaobyčli vyj, adj., gewohnt, zaobyčka, f., die Gewohnheit. Podstava je: zaobvyk, ter „vyk“ stojí namesto „yk“, od koder je tudi: uk, m., die Lehre, obyčaj, m., der Brauch, die Gewohnheit, die Sitte. A južni Slovani smo namésto samoglasnika „y“ uže v starej dobi

*) J. misli, da je slíšál besedo samo v onem pomenu, kakor jo je zapisal. Ur.

v manjšini, vse jedno s pogumom, pa vsi do zadnjega moža volit gredo, ker, pristeti k drugim, bodo potlej naredili večino. Če na primer Slovenci v Slovenski Bistrici nemajo sami večine, nič ne dé, naj le gledajo, da do bodo kolikor se največ da glasov, bode že drugod pomankljaj pokrit. Zdaj ko je vlada z nami, vendar nij tako teško agitirati!

H koncu še nekaj. Nekateri morda mislijo, da uže enkrat napisan volilni list je spriden. To nij res. Če najdete pri kom uže napisano ime „Schmiederer“ ali „Reuter“ ali katero drugo ime, kar dobro ga lahko prečrtate, da se ne bode moglo lahko brati, pa spodaj ali zgoraj ali zraven zapišite ime in priimek našega kandidata, in to velja. Našim volilcem pa naročite tudi, da si od protivne stranke ne bodo dali imena našega kandidata brisati. Pozor in odločnost. Zadnji čas je za delo!

Iz Ptujja 1. okt. [Izv. dopis.] Na ukaz našega župana, renegata dr. Bresnigga (nekadaj Breznika in čitalničnega predsednika) razpošilja se po našem mestu neka „Erklärung und Aufforderung“, podpisana od osmih stativstov županovih. V tem pozivu terja naš župan, da imajo naši meščani 6. t. m. le dr. Schmiedererja voliti, moža, kateri želi iz Avstrije neko Nemčijo vstvariti, kojega glavna naloga bode nemir mej narodih delati, ter sedanji vladi oponirati. Ne vemo, da se predrzne mož, katerega „liberalnost“ uže Nemcem samim preseda, vrivati človeka, za katerega naš obrtnik, rokodelc itd. malo mara. Enake presije še do sedaj nijsmo poznali. Sili se nam vprašanje, ali je to še vedno svobodna volitev?

Naš meščan želi, da namesto odstopivšega dr. Duhača pride v državni zbor mož, kateremu je v prvej vrsti blagor ljudstva mar. Je li dr. Schmiedererju korist našega naroda mar? Saj nam je znano, kako hoče z ljudskim denarjem pometati, glej stvar s „kreisamtom“ v Mariboru.

O možéh, kateri so ta glasoviti „ukaz“ podpisali, denes ne bodemo govorili, ali utegnemo kako besedo reči po dovršenih volitvah. Našim meščanom pa še jedenkrat priporočamo, naj gotovo gredó 6. t. m. vsi volit moža, kateri želi vsakemu narodu svoje pravice dati, t. j. gosp. Franc Bindlechner iz Maribora. Ne dajte se motiti od paševskega župana dr. Bresnigga. Naj stori vsak svojo dolžnost.

vzprijele „i“: običaj, namésto: obyčaj. Takó bi „zabíciti“ stalo namésto „zaobíciti (zaobyciti)“, gewöhnen, sich gewöhnen, sich aneignen, einprägen; kajti v rúšćini tudi: obykatí, v. znáči: sich gewöhnen, ter: obyčlivyj, adj., eigensinnig. Kakó časi besede iz trpelivega (passiv) zmisla prestopajo v déjstveni (aktiv) zmisel, nam jasno kaže naš glagol: rábiti, ki zdaj znači „etwas brauchen“; a nekadaj nij bilo takó. Podstava je: rab, m., der Knecht, in v starem jezici: rabiti poménja: zum Knecht machen, rabovati, Knecht sein, dienen; srbski: rabiti, fröhnen (na tlaki delati); zatorej: rabiti, etwas dienstbar machen, sich dessen bedienen, es brauchen. — Še je opómeniti, da samoglasno združbo „ao“ srédi besede Slovén krči navadno v „a“: nápak, zabrniti, namésto náopakó, zaobrniti, zaobvrniti itd.; takó je tudi: zabíciti namésto: zaobíciti. Jaromir.

Od Save 1. okt. [Izv. dop.] (Osnovnih postav § 19 dejansko izvrševan!) Slovenščina se uže rabi v c. kr. uradih! Tako ali nekako tako se je reklo, ko se je odgovarjalo na interpelacije slovenskih poslancev. Ali čujte fakta!

V dobi Taffejevega ministerstva, v kateri se, kakor nemški časniki kvasijo, nemščini vse mogoče krivice delajo in v tistem letu 1880, ko je v Avstriji „Nemštvo v nevarnosti“, bila je dana slovenščini sledeča klobuta: Meseca avgusta in septembra t. l. je dobil neki učitelj na spodnjem Štajerskem, pri c. kr. davkarji na slovensko pobotnico svojo mesečno plačo, dasiravno sta se dotična uradnika branila izplačati. — Ko pa pride 1. oktobra 1880 po svoje novce s slovensko pobotnico, izve da ta nema veljave več. „Pobotnica mora nemška biti.“ Na slovensko pobotnico se mu je sledeče zapisalo: „Illiquid, nachdem zu Folge Verordnung v. 17. September 1880 Nr. 11929 der hohen k. k. Finanz-Landes-Direktion Graz Cassadocumente deutsch zu schreiben sind.“

Podpis uradnika.

Uradnik se je pa še norčeval s slovenskim učiteljem, češ, „nemški (!) denar imate pa rad“. Tako se Nemci in nemščina v Avstriji „zatirajo“ pod Taffejevim ministerstvom, pod finančnim ministrom slovaškega poljskega rodu. — To je menda nekaj za tisti veliki „parteitag“, ki se zdaj snuje! — Pa — brez šale — za naše poslance ne mara, da so take reči tudi predmet.

Z Dunaja 1. okt. [Izv. dopis.] Da je dobil slovenski polanec za mariborsko okolico in podpredsednik državnega zbora baron Gudel od cesarja tako odličen orden kakor je oni železne krone II. reda, temu pripisuje se v vladnih krogih političen pomen. Ne le njegove zasluge v bosenski komisiji, temuč njega politično vedenje in položnje je bilo od najvišje strani odobreno in oni, ki upajo še zmirom hitrega padca Taffejevega, bodo še zelo iznenadejani.

V Šlezijo, kjer vlada najhujše germaniziranje, bode dné 15. oktobra t. l. cesar odpotoval. Mudil se bode tam do dné 21. oktobra. Obiskal bode Opavo, Tešen, Moravsko Ostrovo itd. V Šleziji živi 172.000 Poljakov, 128.000 Čehov in 274.000 Nemcev, torej je v tej provinciji več Slovanov nego Nemcev. Vendar so Slovani v Šleziji največji tlačani germanizatorstva. V javnem in privatnem življenji vlada zgolj nemščina in gorjé Poljaku ali Čehu, ki bi hotel zahtevati svoje pravice. Tako je bilo do sedaj. Odkar vlada Taffe, so Čehi in Poljaki odločno zahtevali, da se mora tudi v Šleziji ravnopravnost izvesti. Za Poljake se ima uvesti poljski jezik v šole in urade, ravno tako tudi češki jezik za Čeha. Nemci se pa temu zahtevanju silno protivijo. Mislijo so uže, da je Šlezija uže ponemčena, ali giej, slovanski duh, tako dolgo z vso silo zatrt, začel se je tudi tu vzdvigavati. Posebno hočejo zdaj o cesarjevem potovanju slovanski Šlezijani pokazati, da še živé ter da zahtevajo tudi svoja prava. Nemcem je zarad tega prešel strah v kosti in uže ne vedó, kako bi to storili, da se o slovanskem življu v Šleziji ne bi mnogo čulo. Rabila jim bodo se ve da zopet vsa mogoča sredstva kakor na Moravskem, a gotovo bode zmogla slovanska žilavost, ki je toliko časa brez znatnega odpora služila nemštvu, a slednjemu se bode določno povedalo, da stotine let v nemško železje ukovano Slovanstvo

v Šleziji hoče se na vsak način znebiti silovite nemške kulture.

Časniki poročajo, da ima biti poroka cesarjeviča Rudolfa s princesinjo Štefanijo dné 22. februarja bodočega leta. Pri dvoru delajo uže sedaj velike priprave za to svečanost.

Kakor poroča „Pokrok“ od dné 28. m. m., bode eksekutivni komité državno-zborske pravice sklican pred shodom delegacij. Obravnavati se imajo o tej priliki samo financijalna vprašanja.

Dunajsko novinstvo je pred kratkim na vso silo hotelo vedeti, da hoče Taaffe novo ministerstvo za komunikacije ustrojiti in da bi to imel prevzeti dr. Rieger. Ker je to bila samo nemška izmišljotina, so se poljski in češki časopisi z neumnim blodenjem tako dolgo norčevali, dokler se židovski pisarji nijso zavledli v svojej zlobnej norosti. Zdaj je o tem mir, za kako dolgo, se pač ne more vedeti. Sliši se, da hoče grof Taaffe več Poljakov in Čehov poklicati v gospodsko zbornico.

Domače stvari.

— (Ljubljancanje) so sploh vsi, narodni in nemškutarški, silno nevoljni na večino ljubljanskega občinskega zbora, ki je šla dr. Supanu in tovarišem na limanice in v zadnji seji sklenila kupiti staro podrtijo kolizej za drag denar. Dozdaj nijsmo slišali niti jednega meščana, kateri bi bil ta sklep nemške večine odobral, vsak ga graja, nobeden pa ne razume, zakaj se je vendar to sklenilo.

— (Na cesarjev god) jutri je v tukajšnji stolni cerkvi slovesna sv. maša.

— (V št. Vid) nad Šiško, kjer je denes popoldne blagoslovljenje čitalniške zastave, namerava iti od tukaj, kakor slišimo, mnogo občinstva udeležiti se.

— (C. kr. plačilni urad ljubljanski) „landes-zahlamt“ preseli se iz deželne hiše na Turjaškem trgu v poslopje št. 1 na cesarja Jožefa trgu (v staro hranilnico). Vsled tega je od 7. do 14. oktobra 1880 omenjeni urad za občinstvo zaprt.

— (Knjige družbe sv. Mohorja) so izšle in se dobivajo pri poverjenikih.

— (Dezertér.) Miha Brajdič, 21 let star vojak 17. pešpolka, je iz Ljubljane izginil in ga iščejo kot dezerterja. On je doma iz Straže pri sv. Valentinu v krškem okraji. Ker je kovač in zna poleg slovenskega tudi rumunski, sodijo, da se je pridružil ciganom in ž njimi ubegnul v Rumunijo.

— (Poskušen samoumor.) Petek popoldne po 2. uri je skočil na tukajšnjem Jakopskem nabrežji urarski učenec K. M. v Ljubljano, a rešili so ga v pravem času smrti ter izvlekli ga iz vode.

— (Nemških Gradčanov ne bode v Ptuj.) V zadnji nam došlej „Tagespost“ beremo sledeči preklc: „Potni shod nemškega društva Graškega v Ptuj, (o katerem smo mi včeraj na prvem mestu lista govorili, Ur.) moral se je odložiti, ker je g. Duchatsch, ki bi imel biti za poročevalca, zbolel, kakor je brzojavno naznanil in se tedaj skupščine v nedeljo ne bi mogel udeležiti.“ — Zbolenje Duhačevo in odločenje tega agitacijskega shoda ima pač najbrž vse druge uzroke.

— (Cerkveni tatovje.) V podružniško cerkev sv. Lorenca blizu Postojne so 11. m. m. tatje vlomili in nakrali cerkvenega odela, prtov itd. Na sumu so laški zidarji.

— (Mrtvo žensko) iz Drave izvlekli so v Trčovi pri sv. Petru pod Mariborom dné

27. sept. t. l. Bila je kakih 50 let stara in z modro obleko ogrnena. Ne vé se, od kod jo je Drava prinesla.

Razne vesti.

* (Razbojniki na Hrvatskem.) V viharnej noči 22. septembra letos je prišlo pet oboroženih mož pred hišo Julije Krajnović v Vuki na Hrvatskem. Klicali so zunaj, naj se jim vrata odpró. Gospodinja Krajnović je mislila, da je kak popotnik zunaj, zato res odpre in gre ven. Ko pa vidi, kakšni gostje so to, prične vpiti in hoče ubegniti. Roparji jej žugajo s smrtjo, če ne utihne in jeden jo tako sune v prsi, da se žena kar sesede. Potem pa so razbojniki naredili se kar po domače, bili so v hiši vso noč, pili in jeli in še le zjutra so odnesli pete, vzemši soboj pet hlebcev kruha, ker niso družega vrednostnega dobili.

* (Pasijonske igre) ali gledališko predstavljanje Kristovega trpljenja in smrti je v Oberammergavu minolo. Občini oberammergavskeje so nesle letos te igre nad jeden milijon goldinarjev. Ta svota jasno govori, koliko tujega ljudstva iz vseh delov sveta je šlo gledat si one pasijonske igre: vseh obiskovalcev je bilo 175.000. Odličnejši igralci odpotujejo zdaj na odpočitek v Italijo.

* (Katoliška cerkev v Trebinji.) Dné 29. m. m. je postavil v Trebinji Dobrovniški prošt Petarevič temeljni kamen za katoliško cerkev. Te slavnosti so se udeležili vsi tamošnji dostojanstveniki in veliko prostega ljudstva.

* (Nesreča v fabriki.) Dné 22. sept. se je v saksonskem mestu Regen v tovarni za spiritus ta vnel ter celo tovarno hudo požadoval in oparil več delavcev tako silno, da so trije uže umrli, več pa jih je na smrt bolnih.

* (Panduri roparji.) V Torontalskem komitatu na Ogerskem uže dalje časa krade roparska druhal, katere doslej nij mogla doseči roka pravice. Te dni so jo pa vendar ujeli. Druhal je dobro organizovana, ima svojega zapisnikarja, ter so nje članovi pandurji iz onega komitata.

* (Zločinec pobegnil.) V Frankobrod je pripeljal denes teden zvečer neki policijski uradnik iz Amerike zločince goljufa. Zarad neke potrebe stopi policaj s svojim ujetnikom na stran ter mu ukaže, da drži njegovo potno torbo. Mej tem časom prisopiha Hamburgski vlak, iz katerega izstopi precej potujočih. Ujetnik porabi to priliko, pomeša se naglo mej potnike ter ubeži a vzeme s se soboj tudi potno torbo policajevo, v kateri je bila verižica za oklepanje ujetnikov, jeden revolver, vsa pisma o ujetniku ter novci za potovanje. Doslej zločinca niso še ujeli.

* (Lev ušel) je v Londonu iz Sannerjevega cirkusa. Prekopicnil se je velik voz, na katerem so bile same zveri in pri tej priliki je lev dobil svobodo. Prebivalstvo okolo Londona živi zdaj v velikem strahu, ker leva še niso ustrelili, ki je baje raztrgal uže tudi jedno žensko. Ljudje si v tistih krajih ne upajo iz hiš.

Tujci.

1. oktobra:

Pri Slonau: Friedenheim iz Dunaja — Bergstein iz Kočevja. — Parker iz Kalvea. — Knašič iz Zidanega mosta.

Pr. Mallet: Entremont iz Dunaja. — Brandt iz Beljaka. — Ljubisič iz Zagreba. — Jelovšek iz Rake. — Schwan iz Dunaja. — Bram, Zanetti iz Trsta. — Mahey iz Gradca.

Tržne cene

v Ljubljani 2. oktobra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 10 kr. — rež 6 gld. 50 kr.; — ječmen 4 gld. 23 kr.; — oves 2 gld. 92 kr.; — ajda 5 gld. 33 kr.; — pros 4 gld. 87 kr.; — koruza 6 gld. 20 kr.; — krompir 100 kilogramov 2 gld. 50 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gld. 90 kr.; mast — gld. 74 kr.; — špel frišen — gld. 66 kr.; špoh povojen — gld. 72 kr.; — jajce po 2 1/2 kr.; — mlika liter 8 kr.; — govednine kilogram 56 kr.; — teletnine 56 kr.; — svinjsko meso 54 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 40 kr.; — slame 1 gld. 78 kr.; — drva trda 3 kv. metrov 6 gld. 20 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Zahvala.

Za mnogostransko iskreno sočutje mej boleznijo ter ob smrti mojega druzega soproga, za mnoge vence ter obilno spremljevanje prf pogrebu srčno ljubljene izrekam v imenu zapuščenih iz žalostnega srca svojo najiskrenejšo zahvalo.

(487)

Josipina Gnezda.

Razglas.

Pri srečkanju 75 lizov ljubljanskega mestnega posojila, ki se je po načrtu dné 2. oktobra 1880 vršilo, so bile vzdignene:

Št. 51.129 z dobitko 25.000 gld.
" 30.146 " " 3.000 "
Št. 40.332 }
" 46.949 } vsaka z dobitko 600 gld.
" 48.919 }
" 49.281 }
" 65.182 }

Št. 4.683, 4.761, 5.019, 5.946, 6.393, 7.718, 8.165, 8.715, 9.189, 12.389, 14.362, 16.573, 17.270, 18.673, 18.847, 19.897, 19.945, 20.033, 23.167, 23.487, 24.668, 25.463, 25.842, 27.107, 30.135, 30.741, 31.018, 33.218, 33.763, 35.009, 35.153, 36.825, 36.832, 37.428, 38.826, 39.239, 39.546, 40.180, 41.493, 41.523, 41.588, 42.247, 42.668, 44.604, 45.216, 45.561, 46.381, 48.255, 49.960, 51.615, 54.795, 55.606, 55.814, 60.500, 63.850, 64.252, 65.131, 65.510, 65.917, 66.839, 67.038, 68.822, 68.963, 69.013, 72.514, 73.183, 74.248, 74.836, vsaka z dobitko 30 gld.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 2. oktobra 1880.

(489)

Župan: Laschan.

Dunajska borza 2. oktobra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	71 gld. 50	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	72 " 60	"
Zlata rente	87 " 70	"
1860 drž. posojilo	130 " —	"
Akcije narodne banke	821 " —	"
Kreditne akcije	282 " —	"
London	118 " 20	"
Srebro	— " —	"
Napol.	9 " 39	"
C. kr. cekini	5 " 62	"
Državne marke	58 " 25	"



Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v celej Evropi, zadele so tudi Svico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane žepne ure so najboljše ure celega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinejšega srebrnega niklja, so izredno elegantno gravirani in giljoširani, ter so amerikskega sistema. Vseled neke vlasne konstrukcije ne more se taka ura nikdar pokvariti, pade ehko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.

Proti povzetju, ali vpošiljavi male svote, katera je pri vsakej baži ur zaznamovana, s katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za ure in delavska plača, dobi vsakdo najfinejšo repasirano uro skoraj na polovico zastonj. Vse ure so natanko repasirane, ter garantujemo za vsako uro pet let.

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzememo, in z drugo zamenjamo.

Izpisek ur.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnimi okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom itd. preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od najtežjega srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenotke in kristalnim ploščnatim steklom, natančno repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov mobilnih ur na valje (cylinder-uhr) v teških giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad preje gl. 15 zdaj le gl. 5.60

1000 komadov Washingtonskih ur na sidro od 13lotnega srebra, potrjene od c. k. denarnega urada, tekoče na 15 rubinih, elektrogalvanično pozlačene, da jih ne more nobeden strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti; fino na trenotek regulovane in poskušene. Teh ur stal je preje jeden komad gl. 27, zdaj pa le gl. 11.40.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. k. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kolesjem od niklja in privilegiranim regulovanjem, tako da se nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri da se zastonj tudi jedna zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje 100 gl. zdaj gl. 40.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalneji mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 5.80.

650 komadov ur z majatnikom (pendeluhr) v fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, navijajo se vsakih osem dnij, fino na trenotek regulovane, lepe, in imponantne. Ker je taka ura po minolih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako uro soba olepša. Te ure stale so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smešno nizko ceno gl. 15. 75.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov: Uhren-Ausverkauf

(463-1)

Philipp Fromm, Uhrenfabrik,
Wien, Rothenthurmstrasse Nro. 9.

Optični závod
E. REXINGER
v Ljubljani.

Posebnosti za one, ki dobro ne vidijo in trebajo očal.

Očala se dadé samo potem, ko se je natanko in čisto znanstveno poskusil in premeril vid, a se uspeh jemó. Naročnikom z dežele se radovoljno pošlje v ta namen spisana moja knjižica, po kateri potem lahko naroče zaželjeno.

Pri meni je velika zaloga gledišnih in potnih perspektiv najnovejše konstrukcije, daljevidi, daljegledi, mikroskopi vsake vrste, vremeniki, toplomeri, tehtnice za vino, most, žganje ter vinski cvet, dalje za kis, mleko, lug in petrolej. Laterna magica, lamposkopi, stereoskopi in slike, parostroji, lokomotivi, camera obscura.

Orodje za risanje in šestila (cirkliji), risalna peresa vsake vrste, vodne tehtnice, vrvice in kotni merniki, kompasi ter solčne ure, merniki, merniki na traku, zrcala za britje in druge v to stroko spadajoče reči.

Dobro in brzo popravljam optično, fizikalčno ter matematično orodje. (420-5)

H. Hauptmann,

v semeniškem poslopi, v Ljubljani,
priporoča po nizkej ceni najboljše

oljnate in suhe barve, firneže in lake,
ter najlepše

čopiče (penzlje)
za slikarje in zidarje. (454-2)

Novije sodbe zdravniških avtoritet o

FRANZ JOSEF' BITTERQUELLE,

(Fran Josipova grenka voda).

priznana najboljšej od vsake druge grenke vode.

Prof. dr. Alojzij Valenta, vodja deželnega zavoda za bolne, norišnice in porodišnice v Ljubljani:

„Fran Josipova grenka voda obnese se, povžita od 150-200 gramov, kot prijetno in ne prehitro razpuščajoče sredstvo. Razen tega ima pred drugimi rudninskimi vodami, ki so za čiščenje čreves, še to prednost, da to svrhu doseže lahko in se bolnik ne čuti neprijetno. V Ljubljani, 1. junija 1880.“

Prof. dr. A. Breisky, Praga: „Fran Josipova grenka voda zavzima se jo po malem tudi dolgo časa použiva, odlično mesto mej drugimi grenkimi vodami. Praga, 19. avgusta 1879.“

Štabni nadzdravnik dr. Ferd. Hauelsen, Ljubljana: „Uže čestokrat omenjene prednosti te vode so se dobro obnesle tudi pri rabljenji v oddelkih. C. kr. vojaška bolnica, 7. aprila 1879.“

C. kr. vodja bolnice dr. Lorinser, Dunaj: „Pozornost vzbuja Fran Josipova grenka voda s tem, ker ima prijetno lastnost, da gotovo upliva, tudi če se jo zauživa samo malo, in ne dela nič nadležnostij. Dunaj, 1877.“

C. kr. občna bolnica, Dunaj: V. med. odd. Prof. dr. Brasche. — „Izvrstni vapesti so se dosegli pri prehlajenji v želodeci in črevesu, boleznii na pljučah, zaprtiji, neslasti do jedi, pri vredii, slatej žili in ženskih boleznih. Dunaj, 1878.“

Prodaje: Peter Lassnik, J. Luokmann in lekarni Viljem Mayr in (363-4) G. Piccoli v Ljubljani, ter vse lekarne in zaloge rudninskih voda. Opise te vode itd. pošilja zastoj razpošiljevalno vodstvo v Budapešti.

ERNEST JEUNIKER, Ljubljana.

Odpretje kupčije.

Uljudno s tem naznanjam, da bodem z dnem 5. oktobra t. l. na tukajšnjem prostoru, dunajska cesta št. 10 nova, stara 6, čisto na novo in najboljše izbrano

kupčijo z galanterijskim, Nürnbergskim in kratkim blagom

otvoril, ter si dozulvujem prositi za mnogobrojen obisk in zagotavljam, da se hočem vedno po moči svojej truditi, da zadovoljim v vsakem oziru svojim p. n. naročnikom.

Sè spoštovanjem

Ernest Jeuniker.

V Ljubljani, meseca oktobra 1880. (484-1)

Dunajska cesta št. 10 nova, stara 6, k „Mariji pomagaj!“

Večkrat odličene!

Elia Howe pravi šivalni stroji.

Na deželnej štajerskej razstavi v Gradci sem razstavil mnogo popravljeni in obnovljeni rodbinski in rokodelski šivalni stroj

The HOWE Masch. Co Ltd.,

kateri je bil

najvišje odličén, namreč s častno diplomó.

Glavno zalogo za Kranjsko ima

Franc Detter v Ljubljani.

(485)



Nagrobni križi

s pravim zlatom pozlačeni in z najlepšimi napisi

dobivajo se pri meni na izbero, tudi najizvrstnejše koroško železo, jeklo pluzne lemeže, sploh vse železno gospodarsko orodje iz najboljšega blaga izdelano, prodajam po najnižjih cenah.

Sp. Pessiak,

(453-4)

gledališke ulice št. 8, blizu frančiškanske cerkve.

Borzno kupovanje in prodajanje

državnih papiro

ter družih naložnih in spekulacijskih vrednostij.

Isidor L. Schornstein

Bankgeschäft

Wien, I, Wipplingerstrasse Nr. 43, II. Stock

(vis-à-vis der Börse).

(443-8)

Na vsa v to stroko spadajoča vprašanja daje se rado in hitro odgovor.

Ogersko-francosko

zavarovalno delniško društvo

(Franco-Hongroise)

z delniškim kapitalom

8 milijonov goldinarjev v zlatu,

na katere je 4 milijone gld. v zlatu plačano v gotovini,

zavaruje:

1. zoper škodo po ognji, streli ter eksploziji po sopuhu in plinu.
2. proti chömage, t. j., škodo po odvzetji dela ali izgubitvi dohodkov vsled požara in eksploziranja.
3. če se je zrkalo utrlo.
4. zoper škodo pri prevažanji po suhem in po vodi.
6. na valore, to je, pošiljave vrednostnih papirjev vsake vrste, gotovi denar itd. s pošto po suhem in po morji.
7. na človeško življenje, na glavnice se anticipativnim vplačanjem zavarovane svote, ali brez njega, na rente in pokojnino in na balo.

Znatna delniška glavnica družbena daje zavarovancem popolno porošstvo. Škode se bodo točno in koulantno izvrševale in izplačevale, in se onim, ki se hoté zavarovati, dovolije veliki poboljški. Ponudbe v zavarovanje sprejema in vse po želji razjasnjuje podpisano glavno zastopništvo, glavna zastopništva v provinciji in tudi posebna zastopstva v vseh večjih mestih dežele. (221-6)

Glavno zastopništvo za Kranjsko imata gospoda **Terček & Nekrep,** mestni trg št. 10, v Ljubljani.

Glavno zastopništvo za Štajersko, Koroško in Kranjsko v GRADCI, Radetzky-Strasse Nr. 8: **Jakob Syz.**

M. KUNO,
krojač, v gospodskih ulicah št. 12, v Ljubljani,
priporoča se za izdelavanje
obleke za gospode, dečke in jaketov
(465-3) za gospe;
zagotavlja dobro in moderno delo in nizke cene.

Zajčje kože

kupujejo se
pri Kožarji
(486) v Krakovem.

Odpretje obrti. EMERIH GRULA,

v gledališčnih ulicah št. 5.
priporoča svojo dobro izbrano
zalogo narejene obleke
— katero je sam izdelal — (472-2)
za gospode, dečke in otroke,
po najnovejši modi ter čudovito po ceni.

Delavci

za sodarski les, švelarje in les za kurjavo
dobe brez vso zimo dobro plačavega dela v baron
Kleinovih gozdih v Borosjenö poleg Arada na
Ogerskem. (471-3)
Gozdno oskrbništvo v Borosjenö.

Cirkus Krembser & C.

na cesar Josipovem trgu
v novo postavljenem ameriskem šatoru
denes nedeljo dne 3. oktobra
dve izredni predstavi,
v višje ja- v telovadbi
halskeje umet- in s pantomi-
nosti, izurje- mami
nosti konj, i. t. d. i. t. d.
prva ob 4. popoldne, druga ob 7. zvečer.
Uljudno vabi k predstavi
A. Krembser,
(488) vodja.



Lepe in po ceni klobuke in čepke,

kakor tudi
kožuhovino
prodaja
Anton Krejči,
v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledališčnih
ulic. (433-4)

Umetne zobe in zobovja

(zobovja z zračnim pritiskom)
prireja po najnovejšem umetnem načinu, ne da bi
odstranjeval zobne korenine, brez vsake bolečine,
votle zobe pa z dobro tvarino trajno plombira. Zobne
operacije brez bolečin izvršuje z omotljenjem z gazom
za smejanje (410-16)
zobni zdravnik **A. PAICHEL**
poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.
Ordinuje od 9.—12. in od 2.—5. ure.

Enajsta redna glavna skupščina kranjske obrtske družbe

v Ljubljani
v 18. dan oktobra 1880 ob 4. uri popoldne
v direkcijem bureau družbe.

Dnevni red:

- Poročilo o uspehu službenega leta 1879/80.
- Poročilo pregledovalnega odseka.

Gospodje delničarji, ki hočejo glasovati, prosijo se v smislu § 10 statutu,
naj svoje delnice vsaj do dne 25. oktobra t. l. vložé v družbeni blagajnici ter
vzemó legitimacijske karte.

(483-1)

Kranjska obrtska družba.

Kje se kupuje ceno obleke za gospode, dečke in otroke?

pri
M. NEUMANN-u.

Kje je največja zbirka ženske robe?

pri
M. NEUMANN-u,

v Ljubljani, slonove ulice h. št. 11.

(447-5)

Severno-nemški Lloyd (Norddeutscher Lloyd) v avstrijske državi koncesionirana parobrodna družba. Direktna redna poštna parobrodna vožnja mej Bremenom in Ameriko.

Poleg najnižje cene prevoznji in najsolidnejšega rav-
nanja s potniki, priporoča se za natančnejša pojasnila uradno potrjeno
Glavno zastopstvo severno-nemškega Lloydja za Kranjsko
R. Ranzinger,
(39-19) speditur juž. železnice,
na dunajske cesti, št. 13 nova, v Ljubljani.
Sprejmo se zanesljivi agenti za okraje na Kranjskem.

„AVSTRIJA“

vzajemno zavarovalno društvo na človeško življenje
na DUNAJI,
ustanovljena leta 1860,

zavaruje na človeško življenje po najnižjih tarifah in po
raznih načinih: da izplača zavarovani znesek po smrti zavarovančevej,
kadarkoli se primeri, ali kadar doseže zavarovane določeno starost
(otrokom doto) itd. itd. — Plačuje se celo, pol-, četrtletno ali tudi me-
sečno. Za male kraje vsakdo lahko svojim primerno
veliko svoto zagotovi.

Tarife in pojasnila, tudi pismeno, dajemo brezplačno.

Nadzorništvo „AVSTRIJE“ v Ljubljani:

Ign. Valentincič,

nadzornik.

(269-5)

Pisarna: sv. Petra cesta št. 73 nova.